

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΩΩΝΟΣ

(Από τὸ περίφημο ἐπίβλιν τοῦ συνοδευομένου τὸν Ὀθωνα κατὰ τὴν κάθοδόν του εἰς τὴν Ἑλλάδα Βαυαρῶν ἀξιωματικῶν Χριστοφῶρου Νέζερ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΚΑΤΑ τὴς δύο τὸ πρωί, νεκρική σιωπὴ ἀπλωνόταν σὲ ὅλο τὸ Μεσολόγγι. Κανένα μαγαζὶ δὲν ἦταν ἀνοικμένο, κανένα καφενεῖο καὶ ὅλα τὰ σπιτία ἦσαν ἀπαρωμένα. Κανένας δὲν φαινόταν στὰ παράθυρα.

Οἱ λησταὶ ὁμοῦ ποῦ ἐπρόκειτο νὰ κατατομηθοῦν εἶχαν ξεπνήσει ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη, γιατί ἐπρεπε νὰ κοποῦν τὰ σιδερένια δεσμά τῶν χειρῶν τους καὶ τῶν ποδιῶν τους. Ἄλλὰ οὔτε σιδηροφράξ, οὔτε κλειθροποιὸς βρισκόταν πούθεν.

Ἡ ἐκτέλεσις ἐπρεπε νὰ γίνῃ στὶς ἑπτὰ τὸ πρωί, ἀλλὰ ἤρθαν καὶ ἡ ἑννέα, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀκόμα ἡ ἐκτέλεσις. Τέλος οἱ χωροφύλακες ἔφεραν διὰ τῆς βίας ἕνα κλειθροποιό, ὁ ὁποῖος ἔσπασε τὰ δεσμά τῶν κακοφύγων.

Τότε ἔδωσαν τοὺς μελλοθανάτους μὲ ροχινιά κ' ἕνα ἀπόσπασμα στρατιωτῶν ἀπὸ τὸ τάγμα μας τοὺς παρέλαβε, συγμυρίζοντας τετράγωνο ὀλόγυρά τους. Ἐ-

τοὶ τοὺς ὠδήγησαν στὸν τόπο τῆς ἐκτέλεσεως. Τοὺς συνώδευσαν καὶ ὁ δήμιος μαζί μὲ τοὺς δύο βοηθοὺς του, ἀπ' τοὺς ὁποῖους ὁ ἕνας ἦταν Ἰταλὸς καὶ ὁ ἄλλος Σλαῶν.

Στοὺς δρόμους, ὠστόσο, κανένας πολίτης δὲν φαινόταν. Ὅλο τὸ Μεσολόγγι ἔμοιαζε μὲ νεκρὴ πολιτεία.

Ὅταν ἔφτασαν τέλος στὸν τόπο τῆς ἐκτέλεσεως, ὁ Εἰσαγγελεὺς διάβασε καὶ πάλι τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφασιν στοὺς μελλοθανάτους, οἱ ὁποῖοι τὴν ἀκούσαν μὲ ἀπάθεια. Καὶ οἱ ἑννέα κατάδικοι ἦσαν εὐρωστοὶ νέοι, ἄγριοι τῆς ὄψι καὶ ἀτένικα ἀφορὰ τὴν λαϊμητιό.

Ὁ δήμιος προετοιμαζόταν ἐντομεταξὺ γιὰ τὸ ἔργο του κ' εἶχε λύσει τὰ ροχινιά τοῦ πρώτου καταδίκου. Ἄξαφνα ὁμοῦς αὐτὸς ὤρμησε ἐναντίον του κ' ὁ δήμιος, μὴ προβλέποντας αὐτὴ τὴν ἐπίθεσι, ἔβγασε τὴν ἰσορροπία του καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία ἀμυνόταν, γιατί κ' οἱ βοηθοὶ του δὲν μπορούσαν νὰ τὸν συνδράμουν, ἐπειδὴ ἦσαν δάνακασιμένοι νὰ συγκρατοῦν τοὺς ἄλλους ληστές, ποὺ ἤθελαν νὰ κοληφήσουν τὸν σύντροφόν τους.

β. Τότε ὁ λοχαγὸς μας διάταξε ἐν' ἀπόσπασμα νὰ προχωρήσῃ καὶ περιστοιχίσῃ τοὺς καταδίκους, ἀπειλώνοντας τοὺς μὲ τὶς προτεταμένες λόγχες. Ἐτοὶ οἱ βοηθοὶ τοῦ δήμιου μύφεραν νὰ τὸν βοηθήσουν καὶ νὰ καταβάλλουν τὸν ἀμυνόμενο ληστὴ, τὸν ὁποῖον ἔδωσαν πάλι τράβηξαν πρὸς τὴ σάνιδα τοῦ κρησάτου.

Ἐκεῖ τὸν ἔδωσαν γερά κ' ἐσπρωξαν εἰς τὴ σάνιδα κατ' ἀπ' τὸ λεπίδι, τὸ ὁποῖο ἔπεσε σὲ λίγο ἀπάνω τοῦ λαμποῦ τοῦ ληστοῦ, χωρίζοντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ σῶμα του.

Ὁ δήμιος στεκόταν καταϊδρωμένως ἔχοντας καταματωμένο τὸ ἕνα χέρι, τὸ ὁποῖο τοῦ εἶχε ξεσχίσει ὁ ληστὴς στὴν πάλιν του.

Ὅλοι ὅσοι παρακολουθοῦσαν τὸ ἀπαίσιο αὐτὸ θέαμα, δυσανασχετοῦσαν. Ἦταν παιδιὰ μεσημέρι ὅταν τράβηξαν γιὰ νὰ κατατομηθοῦν τὸ δεύτερο ληστὴ. Αὐτὸς ἦταν ἕνας ἄνδρας ρομαλέος κ' ἠλιφιμένος, μὲ ἄγρια μαλλιά καὶ γένια.

Κι' αὐτὸς ἐπέθεθη ἐναντίον τοῦ δήμιου καὶ τῶν βοηθῶν του καὶ διὸ φορῆς τοὺς ἔρριξε κάτω. Τέλος μετὰ μισή ὥρα καθάρωσαν νὰ τὸν καταβάλλουν καὶ νὰ τὸν κατατομήσουν.

Τὸ ἴδιο περίπτω ἔγινε καὶ μὲ τοὺς ἄλλους ληστές. Ἐτοὶ πῆγε τρεῖς ἡ ὥρα γιὰ νὰ κατατομηθοῦν ὅλοι.

Τελευταίως ἔβρινε ὁ ἀρχηγὸς τους ὁ ὁποῖος ὀνομαζόταν Πέτρος. Ἦταν σαράντα χρονῶν περὶπου.

Στὸ πρόσωπο δὲν ἦταν καθόλου ἀσχημὸς. Τὸ χρῶμα του ἦταν

πελιδνὸ, τὸ βλέμμα του βλοσυρὸ καὶ ἀφοβο καὶ περήφανο τὸ παρρησιαστικὸ του. Ὅταν ὁ δήμιος καὶ οἱ βοηθοὶ του ποὺ ἦσαν λουμένοι στὸν ἰδρώτα καὶ κατακουρασμένοι πλησίασαν τὸ ληστοεργὸ ἐκείνος τοὺς ἐσπρωξε μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι. Ἐπειτα γυρίζοντας πρὸς τὸν παρισταμένο Εἰσαγγελεῖα, τοῦ εἶπε :

— Ἄκουσε, κίριε Εἰσαγγελεῖα, δὲν θὰ φέρω καμμιά ἀντίστασι ἀν' ὁ δήμιος δὲν μ' ἀγγίζει καθόλου ὡς τὴ στιγμή ποὺ τὸ λεπίδι τῆς κυρμανιόλας θά κόψῃ τὸ κεφάλι μου.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνακίωσε τὰ λόγια αὐτὰ στὸ δῆμο μεταφράζοντας τα στὴ γλώσσα του ὁ ἄμεσως κατόπιν ὁ ληστοεργὸς μὲ σταθερὸ καὶ περήφανο βῆσιμα διευθύνθηκε πρὸς τὸ κρησάτο, ἀνέβριε ἀργὰ τὶς σκάλες, κίταξε γιὰ λίγες στιγμὲς τὸ καταματωμένο λεπίδι τῆς λαϊμητιό καὶ σάβηκε μπροστὰ σ' αὐτή.

Γρήγορα γρήγορα οἱ βοηθοὶ τοῦ δήμιου τὸν ἀρπάξαν τὸν ἔδωσαν καὶ τὸν ἔρριξαν ἀπάνω τῆς σάνιδα. Ἐπειτα τὸ λεπίδι λείποντας κατ' ἀπ' τὸν ἥλιο, ἔπεσε βαρὺ καὶ ταχέα καὶ τὸ κεφάλι τοῦ κακοφύγου ἀποχωρισμένο ἀπ' τὸ σῶμα του, ἔπεσε μέσα στὸν πέσινο οὐκίνο.

Plat justitia !..

Στὴν τελευταία αὐτὴ πράξι τῆς ἐννεαπλῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως, θαυμάσαμε ὅλοι τὸ ψυχρὸ θῆρος μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ληστὴς ἐκείνος ἀντίκρινε τὸ θάνατο. Ἀλλοῖμον! Τόση περιφρόνησι πρὸς τὸ θάνατο δὲν θὰ ἦταν ἐπέροχη στὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ καλοῦ...

Ὁ ἠρωϊκὸς αὐτὸς θάνατος εἶχε κ' ἕνα ἄλλο καλὸ ἀκόμα. Ἐκανε τοὺς θεατὰς νὰ ξεχάσουν τὶς φρικαστικὲς καὶ ἀποτρόπαιες σκηνῆς τῶν προηγουμένων ἐκτελέσεων.

— C' était un brave ! (Ἦταν ἕνα παλληκῆρι) εἶπε ὁ Γάλλος δήμιος, σκουπίζοντας τὸν ἰδρώτα του.

Ἐτοὶ τελείωσε ἡ πρώτη ἐν Ἑλλάδι ἐκτελεσθεῖσα διὰ τῆς λαϊμητιό θανατικῆς ποινῆς.

Σὲ λίγο ξαναγυρίσαμε στὸ Μεσολόγγι ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν σαλπίνγων μας. Ἡ λαϊμητιόσι σγκώθηκε καὶ τὸ ἴδιο βράδυ, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν δήμιο καὶ τοὺς βοηθοὺς του, ἐπιβιβάστηκε σ' ἕνα πλοῖο τὸ ὁποῖο, ἔφυγε ἄμεσως. Ποτὲ δὲν θὰ ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τὴν μνήμη μου ἡ φρικαστικὴ ἀνάμνησις τοῦ θεάματος.

Κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἐκτελέσεως μάλιστα, ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς στρατιώτες μας, πολὺ εὐαίσθητοι φαίνεταν, ἀναγκάστηκαν νὰ βγουν ἀπὸ τὶς γραμμῆς, γιατί ὁ ὁμαδικὸς ἐκείνος φόνος τοὺς προκάλεσε λιποθυμία.

ΚΑ.

Ο ΦΟΝΟΣ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΚΡΑΟΥΣ ΣΤΗΝ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ.—ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΟ ΒΡΑΧΩΡΙ.—ΕΝΑ ΠΑΡΘΕΝΟ ΔΑΙΟΣ ΚΤΛ.

Πρὶν ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἐπιθυμοῦσα νὰ πάω στὴν Κλεισοῦρα γιὰ νὰ δῶ καὶ τὸ Βραχώρι. Γι' αὐτὸ, ὅταν ὁ ἐπιλοχίας τοῦ δουλόχου μας ἀποσπείσθηκε τὸν τμήμα τοῦ στρατοῦ ποὺ ἔβρινε στὸ Βραχώρι, πῆρα κ' ἐγὼ δεκαπενθήμερη ἀδεια κ' ἔφυγα μαζί του. Φύγαμε ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι ἕνα ὄ, πέραλαμτρο προκίνο καὶ τραβήξαμε γιὰ τὸ Αἰτωλικό. Στὸν κόλπο τοῦ Αἰτωλικοῦ κολυμποῦσαν κοπάδια ἀγριοπαπῆς καὶ πλήθῃ πελεκάνων μαζί μὲ τὰ μικρὰ τους, ἔφερναν βόλτες χαμηλὰ στὸν ἀέρα, βρισκοντας εὐκολὰ λεῖα στὸ νερὸ ποὺ ἦσαν γεμάτα ψάρια. Μερικὲς πάστρες φοτωμένες διάσχιζαν τὸ νερὸ χωρὶς ἡ παρουσία τους νὰ ταράξῃ καθόλου τὶς ἀγριοπαπῆς καὶ τοὺς πελεκάνους.

Ἀπὸ τὸ Αἰτωλικό, πῆγαμε τὸ δρόμο ποὺ διασχίζει τὸ βουνὸ κ' ἄξαφνα μῆλαμα σὲ μιὰ γιγαντιαία χαράδρα, ἡ ὁποία το χωρίζε σὲ δύο ἴσα μέρη. Ἡ εἰσοδος τῆς χαράδρας εἶχε πλάτος εἰκοσιπέντε πῆχων καὶ τὰ τοιχώματα τῶν βράχων τῆς ἦσαν κατακάθετα.

(Ἀκολουθεῖ)